

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 8.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.8.2>

УДК 351/354:35.073.53:338.46(1)

I. М. Грищенко,

д. держ. упр, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування, Державний університет «Київський авіаційний інститут»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8191-1177>

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЯТОРНОГО СЕРЕДОВИЩА
ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА**

I. Gryshchenko,

*Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor,
Professor of the Department of Public Management and Administration,
The State University “Kyiv Aviation Institute”*

**ENSURING AN EFFECTIVE REGULATORY ENVIRONMENT FOR THE
DEVELOPMENT OF RECREATIONAL INFRASTRUCTURE AND PUBLIC
PROCUREMENT IN THE CONSTRUCTION SECTOR**

Стаття присвячена дослідженню процесів формування ефективного регуляторного середовища для розвитку рекреаційної інфраструктури та здійснення закупівель інжинірингових та консалтингових послуг. Досліджено, що триваюча екзистенційна війна в Україні вимагає від керівництва держави,

органів державної влади та органів місцевого самоврядування впровадження нових підходів до управління на всіх рівнях адміністративно-територіального поділу, спрямованого на формування резильєнтності територій шляхом розвитку сфер діяльності, які б швидко та ефективно підвищували економічний та соціальний потенціал території. Однією з таких сфер є рекреаційна сфера, яка нерозривно пов'язана з екологічною, будівельною, транспортною сферами, оскільки якість доріг, дорожня та рекреаційна інфраструктура впливають на туристичну і інвестиційну привабливість територій. Водночас ефективність функціонування рекреаційної сфери значною мірою залежить від регуляторного середовища, реалізації євроінтеграційних зобов'язань та впливу наслідків збройної агресії. У цьому контексті вагоме значення має створення стабільного законодавчого середовища, що забезпечить довгострокову прогнозованість регуляторних правил, адаптованих до правил Європейського Союзу, запровадження електронних реєстрів, єдиної системи будівельних норм та поступова діджиталізація процесів, використання системи Proorro дозволяють знизити корупційні ризики та підвищити ефективність управління рекреаційними проєктами.

Розглянуто діяльність Державної регуляторної служби України, Агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, Державного підприємства «Інфраструктурні проєкти». З'ясовано, що ДП «Інфраструктурні проєкти» є першою в Україні централізованою купівельною організацією, яка має право здійснювати не лише закупівлі товарів і послуг, а й будівельних робіт, зокрема нового будівництва, експлуатаційного утримання доріг, розроблення проєктної документації у будівництві та інших складових інфраструктурних проєктів. Вона забезпечує уніфікований підхід до умов проведення тендерних процедур, що дозволяють заощадити час і ресурси замовника, підвищити рівень конкуренції на ринку та інвестиційну привабливість для міжнародних партнерів; – це інноваційний інструмент незалежного контролю за всіма процесами через експертну наглядову раду, до якої входять міжнародні експерти. Сформовано рекомендації органам місцевої

влади щодо відбору фахівців з надання інжинірингових та консалтингових послуг.

The article is devoted to the study of the processes of forming an effective regulatory environment for the development of recreational infrastructure and the procurement of engineering and consulting services. It has been studied that the ongoing existential war in Ukraine requires the leadership of the state, state authorities and local self-government bodies to implement new approaches to management at all levels of administrative and territorial division, aimed at building the resilience of territories through the development of areas of activity, that would quickly and effectively increase the economic and social potential of the territory. One of these areas is the recreational sphere, which is inextricably linked with the environmental, construction, and transport spheres, since the quality of roads, road and recreational infrastructure affect the tourist and investment attractiveness of territories. At the same time, the effectiveness of the recreational sector largely depends on the regulatory environment, the implementation of European integration obligations, and the impact of the consequences of armed aggression. In this context, the creation of a stable legislative environment that will ensure long-term predictability of regulatory rules adapted to European Union rules, the introduction of electronic registers, a unified system of building codes, and the gradual digitalization of processes, the use of the Prozorro system allow reducing corruption risks and increasing the efficiency of managing recreational projects.

The activities of the State Regulatory Service of Ukraine, the Agency for Infrastructure Restoration and Development of Ukraine, and the State Enterprise “Infrastructure Projects” were considered. It was found that the SE “Infrastructure Projects” is the first centralized purchasing organization in Ukraine, which has the right to carry out not only the procurement of goods and services, but also construction works, in particular new construction, operational maintenance of roads, development of design documentation in construction and other components of infrastructure projects. It provides a unified approach to the conditions for conducting tender

procedures, which allows saving the customer's time and resources, increasing the level of competition in the market and investment attractiveness for international partners; it is an innovative tool for independent control over all processes through an expert supervisory board, which includes international experts. Recommendations have been formulated for local authorities regarding the selection of specialists for the provision of engineering and consulting services.

Ключові слова: *екзистенційна війна, План відновлення України, державне регулювання, державна регуляторна політика, відбудова, регуляторні механізми, підзвітність, регуляторне середовище, територіальна громада, рекреаційна інфраструктура, рекреаційна сфера, цифровізація, ринок інжинірингових та консалтингових послуг, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, адміністративно-територіальний поділ, резильєнтність територій, соціальний потенціал, взаємодія, вплив, будівельна галузь, транспортна сфера, дорожня інфраструктура, інвестиційна привабливість, екологічна безпека, євроінтеграція, наслідки збройної агресії, дотримання екологічних стандартів, контроль за якістю, інститути громадянського суспільства, тендерні процедури, закупівля послуг, експертна оцінка, корупційні ризики, сталий розвиток.*

Keywords: *existential war, Ukraine Recovery Plan, state regulation, state regulatory policy, reconstruction, regulatory mechanisms, accountability, regulatory environment, territorial community, recreational infrastructure, recreational sphere, digitalization, engineering and consulting services market, state authorities, local governments, administrative-territorial division, resilience of territories, social potential, interaction, influence, construction industry, transport sector, road infrastructure, investment attractiveness, environmental security, European integration, consequences of armed aggression, compliance with environmental standards, quality control, civil society institutions, tender procedures, procurement of services, expert assessment, corruption risks, sustainable development.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Триваюча екзистенційна війна в Україні, де на кону стоїть не просто боротьба за територію, ресурси чи політичний вплив, а війна за право на саме життя, за збереження ідентичності, мови, культури. Така війна характеризується високою інтенсивністю бойових дій, великою кількістю жертв та руйнувань. Для відновлення знищених чи пошкоджених об'єктів, для повернення життя на деокуповані території України та формування національної стійкості на всій території держави реалізується План відновлення України, у рамках якого визначено перелік Національних програм для досягнення ключових результатів. Серед цих програм є «Відбудова чистого та захищеного середовища», «Прагнення до інтеграції в ЄС», «Розширення та інтеграція логістики з ЄС», «Відновлення та модернізація житла та інфраструктури регіонів», «Відновлення та модернізація соціальної інфраструктури» та ін.

Всі ці Національні програми передбачають державне регулювання процесу відбудови на всіх стадіях реалізації проектів, у тому числі проектів розвитку рекреаційної сфери, яка тісно пов'язана з функціонуванням багатьох інших сфер, серед яких і дорожньо-транспортна, будівельна, регуляторна, екологічна та ін. Нормативно-правове регулювання процесів відбудови може як стимулювати її розвиток, так і створювати адміністративні бар'єри, що ускладнюють залучення інвесторів та реалізацію будівельних проектів. Інвестиційна привабливість територій України безпосередньо залежить від прозорості регуляторних механізмів, підзвітності та дотримання основоположних принципів. Варто відмітити, що ще нещодавно в Україні діяли понад півтори тисячі різних дозвільних документів, а чим вище обсяг регулювання, тим нижче рівень економічної свободи і ділової активності. Більшість із цих дозволів не виконували своєї основної функції – не захищали суспільство від зловживань, на які йшов бізнес заради фінансової наживи. За роки незалежності Україна сформувала регуляторне середовище не здатне відповідати на запити громадян і територіальних громад, оскільки не було розмежовано заходи контролю на два

рівні – внутрішній (корпоративний) та зовнішній (з боку держави). Євроінтеграційні процеси значно вплинули на позитивні зрушення у сфері державного регулювання, тож актуальним для науки та практики є дослідження сучасного стану забезпечення ефективного регуляторного середовища, у тому числі для розвитку рекреаційної інфраструктури та здійснення публічних закупівель у сфері будівництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання забезпечення ефективного регуляторного середовища для розвитку рекреаційної інфраструктури та здійснення публічних закупівель у сфері будівництва комплексно науковцями ще не досліджувалися, але є достатньо окремих досліджень, які охоплюють як теоретичні, так і прикладні аспекти державного регулювання закупівлі послуг у будівництві та регуляторного впливу органів місцевої влади на розвиток рекреаційної сфери, забезпечення екологічної безпеки тощо.

Авторський колектив Непомнящий О. М., Гаврилов А. В. та ін. [3] досліджували роль державного управління у формуванні нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин у будівництві, особливості примірного договору про надання інженерно-консультаційних послуг у будівництві.

Альциванович О. та Цимбаленко Я. [1] доповнили категоріальний апарат поняття публічних закупівель та корупційних ризиків, що надає можливість сприймати публічні закупівлі як сукупність поетапних дій, що складають цілісну, врегульовану законодавством систему.

Правове регулювання публічних закупівель та роль і значимість громадського контролю у сфері громадських закупівель досліджували Вітюк Р. та Лупай А. [2].

Шведун В. О. [5] комплексно дослідила механізми державного регулювання розвитку рекреаційної сфери, а Шкурат І. та Маркін В. [6] проаналізували ринок консалтингових послуг в Україні та спрогнозували його розвиток у повоєнний період та в контексті інтеграції з Європейським Союзом.

Ці автори звертають увагу наукової спільноти та фахівців-практиків на необхідність посилення державного стимулювання, цифровізації та інтернаціоналізації ринку інжинірингових та консалтингових послуг.

Аналіз сучасних наукових досліджень показує, що теоретичні аспекти розвитку договірних відносин загалом та інжинірингової діяльності зокрема висвітлено у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Договір як інструмент нетарифного регулювання будівництва вивчали О. Марушева, Ю. Прав та інші науковці.

Незважаючи на значну кількість досліджень, залишається не досить розробленим питання регуляторного впливу на розвиток рекреаційної сфери та регулювання закупівель інжинірингових і консалтингових послуг у будівництві, що й обумовлює актуальність цього дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є аналіз наукових джерел та нормативно-правового забезпечення регуляторного середовища для розвитку рекреаційної інфраструктури та здійснення публічних закупівель у сфері будівництва. Для досягнення цієї мети сформульовано наступні завдання: провести аналіз наукових доробків за темою дослідження; дослідити складові регуляторного середовища рекреаційної сфери; проаналізувати діяльність інституцій, які реалізують державну регуляторну політику; розглянути використання інжинірингових та консалтингових послуг в реалізації проєктів в рекреаційній сфері.

Виклад основного матеріалу дослідження. Триваюча екзистенційна війна в Україні вимагає від керівництва держави, органів державної влади та органів місцевого самоврядування впровадження нових підходів до управління на всіх рівнях адміністративно-територіального поділу, спрямованого на формування резильєнтності територій шляхом розвитку сфер діяльності, які б швидко та ефективно підвищували економічний та соціальний потенціал території. Однією з таких сфер є рекреаційна сфера, яка «поєднується з іншими складовими виробничої та невиробничої сфер народного господарства не за допомогою організаційних зв'язків, а через економічні зв'язки, в результаті чого

необхідною є зовнішня координація держави для забезпечення ефективної взаємодії рекреаційної сфери з іншими галузями на рівні економіки України, а також у світовому масштабі» [5]. Доцільно акцентувати увагу на тому, що вплив рекреаційної сфери на загальний соціально-економічний стан України виражається в обсягах фінансових надходжень до бюджетів різних рівнів управління. Нерозривно пов'язана з рекреаційною сферою будівельна та транспортна галузі, оскільки якість доріг, дорожня інфраструктура, рекреаційна інфраструктура впливають на туристичну і інвестиційну привабливість та потоки туристів. Беззаперечно розвиток рекреаційної сфери також пов'язаний із забезпеченням екологічної безпеки та формуванням резильєнтності територій і підвищенням добробуту населення.

Водночас ефективність функціонування рекреаційної сфери значною мірою залежить від регуляторного середовища, реалізації євроінтеграційних зобов'язань та впливу наслідків збройної агресії країни-окупанта на територію України.

Розвиток рекреаційної сфери безпосередньо залежить від прозорості регуляторних механізмів, зрозумілості дозвільних процедур і наявності дієвих фінансових інструментів для підтримки розвитку рекреаційної сфери у комплексі з будівельною, транспортною та екологічними сферами. Наразі важливою складовою нормативно-правового регулювання розвитку рекреаційної сфери є контроль за якістю виконання рекреаційних проєктів та дотримання екологічних стандартів. У цьому контексті вагоме значення має створення стабільного законодавчого середовища, що забезпечить довгострокову прогнозованість регуляторних правил, адаптованих до правил Європейського Союзу, запровадження електронних реєстрів, єдиної системи будівельних норм та поступова діджиталізація процесів, використання системи Prozorro дозволяють знизити корупційні ризики та підвищити ефективність управління рекреаційними проєктами.

Для цілей цього дослідження важливо акцентувати увагу на вивченні регуляторного середовища – сукупності правил, норм, законів, інституцій та

процедур, які встановлюють рамки для діяльності суб'єктів господарювання та інших учасників ринку рекреаційних послуг. Саме регуляторне середовище визначає як і в яких рамках можуть діяти та взаємодіяти органи місцевої влади, підприємства, організації, установи та ін.

Регуляторне середовище включає:

- *законодавство* (закони, постанови, укази, які регулюють певні види діяльності);
- *підзаконні акти* (нормативні документи, видані органами публічної влади для конкретизації законодавства);
- *інституції* (органи публічної влади та інші організації, що здійснюють регулювання (наприклад, Антимонопольний комітет, Державна регуляторна служба України);
- *процедури* (правила і механізми, за допомогою яких здійснюється регулювання (наприклад, ліцензування, сертифікація).

Ефективне регуляторне середовище має бути стабільним, прозорим, передбачуваним та справедливим, щоб забезпечити ефективну роботу ринку та захист інтересів усіх учасників. В Україні створені численні інституції, які реалізують державну регуляторну політику. Серед них Державна регуляторна служба України – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності. Серед основних завдань Державної регуляторної служби України є координація дій органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства, підприємництва, і, у межах виконання завдань вона може звертатися в установленому порядку до органів державної влади, їх посадових осіб, органів та посадових осіб місцевого самоврядування, які у випадках та в порядку, встановлених законодавчо, мають право скасовувати або зупиняти дію актів інших органів державної влади, їх посадових осіб, органів та посадових осіб місцевого самоврядування, з поданням про скасування або зупинення дії

регуляторних актів, що суперечать принципам державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності або прийняті з порушенням вимог законодавства.

Найбільш важливим для державного регулювання договірних відносин у будівництві рекреаційної інфраструктури є положення Глави 62 «Виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт» та Глави 63 «Послуги. Загальні положення» Цивільного кодексу України.

Для ефективної реалізації Плану відновлення України створено Агентство відновлення та розвитку інфраструктури України, основною метою якого є не просто відновлення зруйнованої війною інфраструктури, а створення сучасної, безпечної та зручної інфраструктури, яка буде кращою, ніж була до цього.

Серед основних завдань Агентства відновлення та розвитку інфраструктури України є:

- реалізація державної політики у сфері дорожнього господарства, будівництво, ремонт і утримання автомобільних доріг державного значення;
- впровадження заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху;
- розвиток інформаційних систем, підтримка наукових досліджень;
- участь у реалізації міжнародних договорів, залучення інвестицій і позабюджетних коштів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2025 № 362 у сфері управління Агентства відновлення та розвитку інфраструктури України визначено централізовану закупівельну організацію – Державне підприємство «Інфраструктурні проєкти». Це перша в Україні центральна купівельна організація, яка має право здійснювати не лише закупівлі товарів і послуг, а й будівельних робіт, зокрема нового будівництва, експлуатаційного утримання доріг, розроблення проєктної документації у будівництві та інших складових інфраструктурних проєктів. Тобто ДП «Інфраструктурні проєкти» – це уніфікований підхід до умов проведення тендерних процедур, що дозволяють заощадити час і ресурси замовника, підвищити рівень конкуренції на ринку та інвестиційну привабливість для міжнародних партнерів; – це інструмент

незалежного контролю за всіма процесами через експертну наглядову раду, до якої входять міжнародні експерти.

Саме через ДП «Інфраструктурні проекти» будуть відбуватися закупівлі для служб відновлення та розвитку інфраструктури в областях, а також закупівлі у межах реалізації складних інфраструктурних проектів. Адже всі розуміють, що у повоєнний час саме будівельна галузь стане однією з головних рушійних сил і економічного зростання, і соціального відновлення.

В цьому контексті доречно розглянути приклад, як у рамках реалізації Проекту «Створення стійкої інфраструктури в умовах вразливого середовища в Україні» (DRIVE – Delivering Resilient Infrastructure in Vulnerable Environments) було підготовлено План екологічних і соціальних зобов'язань (далі – ПЕСЗ), що пов'язує рекреаційну, транспортну, будівельну й інші сфери та чітко показує інструменти державного регулювання і здійснення публічних закупівель, а також виконання вимог Європейського Союзу щодо дотримання відповідних норм.

Цей Проєкт «Створення стійкої інфраструктури в умовах вразливого середовища в Україні» є результатом підписання Угоди про позику, Угоди про грант, Угоди про фінансування між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Міжнародною асоціацією розвитку та Банком/Асоціацією, що діють як адміністратор Цільового фонду багатьох донорів з підтримки, відновлення, відбудови та реформування в Україні.

В межах Проєкту передбачено моніторинг та щоквартальну звітність упродовж всього періоду його реалізації. Звітність передбачає регулярні звіти про моніторинг екологічних та соціальних заходів, а також заходів у сфері здоров'я та безпеки. Звіти повинні містити: резюме заходів із залучення зацікавлених сторін, проведених відповідно до Плану залучення зацікавлених сторін; скарги, подані в межах механізму розгляду скарг і опис прогресу, досягнутого у межах врегулювання проблемних питань; дані про ефективність роботи підрядників та субпідрядників відповідно до регуляторних звітів

підрядників та наглядових фірм; аналіз ризиків та впливів на біорізноманіття тощо.

Для реалізації таких проєктів необхідно залучення інжинірингових та консалтингових фірм, оскільки існують специфічні вимоги до виконання таких робіт. Наприклад консалтингові послуги, необхідні для розвитку рекреаційної сфери включають стратегічне планування, маркетингові дослідження, аналіз управління напрямком розвитку, аудит, бізнес-планування, просування подій, контроль якості, навчання тощо. Тобто, розвиток рекреаційної сфери, що, як уже зазначалося є мультигалузевою, оскільки об'єднує у собі значну кількість різних галузей і сфер, потребує розвитку регуляторної сфери, яка б давала можливість здійснювати публічні закупівлі інжинірингових та консалтингових послуг для успішної підготовки та реалізації проєктів.

Прикладом такої успішної і продуманої співпраці може слугувати досвід Франції, яка завдяки законодавчо врегульованому процесу та значній ролі експертизи має високі стандарти у сферах рекреації, будівництва та ін., що не лише підвищує безпеку та надійність інфраструктурних проєктів, але й допомагає залучати значні інвестиції. Процес будівництва у Франції ретельно регламентований від моменту отримання дозволу до фінальної перевірки завершених проєктів. Це забезпечує високі стандарти якості на кожному етапі і створює привабливе інвестиційне середовище.

Чітка регламентованість та прозорість правил, екологічна відповідальність та інновації поєднуються з економічними та податковими стимулами, що приваблює інвесторів з усього світу. Франція демонструє, як усі ці складові працюють в синергії. Так, до Олімпійських ігор 2024 року, які пройшли у Парижі, Франція розгорнула масштабну програму будівництва та модернізації інфраструктури. Один з ключових проєктів – Олімпійське селище включало побудову на площі 52 га 82 будівель, включаючи ресторани, зони відпочинку, прогулянкові доріжки, 7,5 га зелених зон тощо.

Особливу увагу приділяли екологічним стандартам і розвитку інфраструктури. У спорудженні Олімпійського селища використовували лише ті

матеріали, що відповідають найвищим стандартам енергоефективності та екологічної безпеки. Після завершення Олімпіади комплекс перетворили на житловий елітний район. Це приклад ефективної співпраці органів місцевої влади з експертним середовищем, що дозволило забезпечити, щоб усі об'єкти не тільки відповідали потребам організаторів Олімпіади, а й сприяли сталому розвитку місцевої громади.

Цей приклад демонструє, яку важливу роль відіграють органи місцевої влади у формуванні сприятливого для розвитку території середовища, зокрема через залучення до експертної оцінки висококласних фахівців з надання інжинірингових та консалтингових послуг. Прозора та професійна експертиза робить процес отримання дозволів формальністю, гарантує комфорт і безпеку будівництва та експлуатації об'єктів рекреаційної інфраструктури. Саме органи місцевої влади ухвалюють рішення про програми розвитку відповідних сфер, ухвалюють містобудівну документацію та змінюють цільове призначення земель, забезпечують громадське обговорення і залучення мешканців до реалізації проєктів, визначають податкові пільги та пріоритети при наданні дозволів. Тож органи місцевої влади виконують не лише управлінську та координаційну функцію, але й нормативно-регуляторну – від розробки технічних завдань до контролю за реалізацією програм і проєктів.

Не варто забувати, що дотепер значний відсоток корупційних схем в Україні проходить саме через будівництво інфраструктурних об'єктів, тому важливо забезпечити прозорість та підзвітність на всіх етапах реалізації проєктів, для мінімізації корупційних ризиків. З цією метою Державна регуляторна служба України оприлюднює на своєму офіційному сайті надходження проєктів рішень від органів місцевого самоврядування (<https://drs.gov.ua/type-press/nadhodzhennya-regulyatornyh-aktiv-oms/>) та відповіді щодо відповідності цих проєктів державній регуляторній політиці в межах здійснення регуляторної діяльності органами місцевого самоврядування.

Крім цього варто врахувати, що замовлена органами місцевої влади експертиза проєктно-кошторисної документації об'єкта будівництва

рекреаційної інфраструктури є ключовим елементом у забезпеченні безпеки, в тому числі екологічної та дотриманні будівельних стандартів, тому варто підходити до відбору фахівців з надання інжинірингових та консалтингових послуг з урахуванням таких рекомендацій:

- відбір експертної організації має відбуватися через аналіз досвіду та компетентності потенційних експертних організацій, які мають відповідну акредитацію;
- обов'язково має бути укладено договір з обраною експертною організацією;
- обрана експертна організація має розділити проєкт на різні напрями для оцінки екологічної безпеки, доступності різних категорій осіб (інклюзивності), пожежної та техногенної безпеки тощо;
- кожен з експертів аналізує відповідність проєкту нормам і формує експертний висновок за своїм напрямом з урахуванням відповідності нормам, зазначаючи аргументи в разі невідповідностей.

Експертна організація формує загальний висновок і надає рекомендації місцевим органам влади щодо виправлення недоліків у проєкті щодо розвитку рекреаційної сфери у відповідній адміністративно-територіальній одиниці.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У підсумку проведеного дослідження можливо зробити наступні висновки. Для посилення ролі органів місцевої влади у регуляторному забезпеченні розвитку рекреаційної сфери, яка включає у себе будівельну, транспортну, екологічну та ін. сфери доцільно залучати на всіх етапах формування та реалізації проєктів фахівців з надання інжинірингових та консалтингових послуг, які зможуть забезпечити сталий розвиток території через інтегрування місцевої політики просторового планування з розвитком рекреаційної сфери. Тож закупівля інжинірингових та консалтингових послуг надасть можливість через експертний підхід до розвитку території забезпечити ефективне використання наявного на відповідній території ресурсу та залучити фінансові ресурси у розвиток території через інвестиції для формування комфортного для життя та бізнесу середовища.

Література

1. Альциванович О. В., Цимбаленко Я. Ю. Теоретико-категоріальний аналіз поняття публічних закупівель та корупційних ризиків при їх здійсненні в Україні. *Аспекти публічного управління*, Т. 6, № 9, 2018. С. 92–103.
2. Вітюк Р. В., Лупай А. С., Скрипець В. І. Правове регулювання публічних закупівель в Україні. *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*, 3 (12), 2023. С. 64–72. DOI 10.33244/2617-4154.3(12).2023.64-72
3. Непомнящий О. М., Марушева О. А., Медведчук О. В., Гаврилов А. В. Особливості примірного договору про надання інженерно-консультаційних послуг у будівництві. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, № 18, 2020. С. 65–70. DOI: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2020.18.12>
4. Половинкіна Р. Ю. Державне регулювання тендерних закупівель у період дії воєнного стану в Україні: практичний аспект. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*, № 11, 2024. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-11-01-15>
5. Шведун В. Необхідність розробки дієвих механізмів державного регулювання розвитку рекреаційної сфери. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, № 7, 2025. <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.7.1>
6. Шкурат І. В., Маркін В. О. Актуальні питання державного стимулювання розвитку ринку консалтингових послуг в Україні у післявоєнному економічному відновленні. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. Вип. 6, 2022. С. 74–80. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.6.11>

References

1. Altsyvanovych, O. V. and Tsymbalenko, Ya. Yu. (2018), “Theoretical and categorical analysis of the concept of public procurement and corruption risks during their implementation in Ukraine”, *Aspects of public governance*, vol. 6, no. 9, pp. 92–103.

2. Vitiuk, R. V., Lupai, A. S. and Skrypets, V. I. (2023), “Legal regulation of public procurement in Ukraine”, *Irpinsky legal journal: scientific journal*, vol. 3, no. 12, pp. 64–72.
3. Nepomnyashchy, O. M., Marusheva, O. A., Medvedchuk, O. V. and Gavrylov, A. V. (2020), “Features of a sample contract for the provision of engineering and consulting services in construction”, *Public Management and Administration in Ukraine*, vol. 18, pp. 65–70.
4. Polovinkina, R. Yu. (2024), “State regulation of tender procurement during the period of martial law in Ukraine: a practical aspect”, *Problems of modern transformations*. Series: law, public management and administration, vol. 11.
5. Shvedun, V. (2025), “The need to develop effective mechanisms for state regulation of the development of the recreational sphere”, *State Administration: Improvement and Development*, vol. 7.
6. Shkurat, I. V. and Markin V. O. (2022), “Current issues of state stimulation of the development of the consulting services market in Ukraine in the post-war economic recovery”, *Dnipro Scientific Journal of Public Administration, Psychology, and Law*. Issue 6, pp. 74–80.

Стаття надійшла до редакції 14.08.2025 р.